

Tribuna

L'Àrea Metropolitana del Camp de Tarragona: un model propi de cooperació territorial

Aquesta setmana s'ha tornat a parlar de l'Àrea Metropolitana del Camp de Tarragona arran de la visita de l'alcalde de Barcelona, que ha destacat que el desenvolupament metropolità del nostre territori és una oportunitat per al Camp de Tarragona. Aquest tipus de declaracions són molt importants perquè situen el nostre projecte en el mapa institucional del país i el reconeixen com una iniciativa rellevant no només per al territori, sinó també per al conjunt de Catalunya.

El fet que institucions de referència tant la Generalitat com altres institucions metropolitanas consolidades com l'Ajuntament de Barcelona o la mateixa Àrea Metropolitana de Barcelona, mirin cap al Camp de Tarragona amb interès demostra que el projecte que s'està construint té sentit i recorregut.

Ara bé, més enllà d'això, encara hi ha molta gent que continua pensant que el que es vol impulsar al Camp de Tarragona és una estructura similar a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. I no és així.

El model de Barcelona és el resultat d'una evolució institucional de dècades i respon a una realitat urbana molt concreta. Parlem d'una àrea amb més de tres milions d'habitants, amb competències àmplies i una estructura administrativa consolidada. El Camp de Tarragona té una realitat territorial diferent i, per tant, necessita un model propi, adaptat a la seva dimensió i a les seves necessitats.

De fet, a Europa i també a la resta de l'Estat hi ha molts exemples de governança metropolitana basada en la cooperació, amb estructures lleugeres i objectius molt concrets. Models que no impliquen crear grans administracions noves, sinó per articular espais de coordinació entre institucions per impulsar projectes compartits.

Aquest és precisament el camí que s'ha començat a construir al Camp de Tarragona.

De fet unes setmanes es va celebrar una jornada estratègica amb més de 200 participants del món institucional, econòmic i acadèmic del territori. Aquella trobada va servir per debatre, compartir diagnòstics i, sobretot, per explicar amb claredat quin és el model metropolità que es vol impulsar. Un model basat en la col·laboració entre administracions, la suma d'esforços i la construcció progressiva de projectes comuns.

El primer instrument d'aquest procés és l'Associació per a l'Impuls de l'Àrea Metropolitana del Camp de Tarragona. Aquesta associació no és una nova administració ni un organisme amb grans competències. És, sobretot, un espai d'impuls estratègic i de coordinació entre municipis, que permet treballar conjuntament en projectes metropolitans i generar una visió compartida de territori.

Des d'aquest espai s'estan impulsant es-

Gustavo Cuadrado
Comissionat per l'Impuls de l'Àrea Metropolitana del Camp de Tarragona

tudis, informes, projectes europeus, comissions de treball i iniciatives que permeten avançar cap a una governança metropolitana més sòlida.

Aquest projecte es construeix a partir de quatre principis molt simples però molt clars.

El primer és que la ciutadania ha d'estar al centre de totes les decisions. L'objectiu final de qualsevol política metropolitana és millorar la vida de les persones: facilitar la mobilitat, generar oportunitats econòmiques, millorar els serveis o fer el territori més sostenible.

El segon és que totes les decisions han de generar beneficis tangibles per la ciutadania. La governança metropolitana no és una finalitat en si mateixa, sinó una eina per resoldre problemes reals del territori.

El tercer principi és guanyar eficiència en l'ús dels recursos públics. Treballar conjuntament permet evitar duplicitats, compartir serveis i optimitzar recursos, cosa que pot significar també un estalvi per a les administracions públiques. Aquest criteri d'eficiència i eficàcia és també una premissa bàsica en el desenvolupament estratègic i en la planificació del projecte metropolità, que busca prioritzar iniciatives útils, realistes i amb impacte real per al territori.

El quart és tenir més capacitat d'influència com a territori. Quan els municipis treballen de manera coordinada és més fàcil captar inversions, impulsar projectes estratègics o defensar infraestructures i decisions importants davant altres administracions.

Tot això es fa a partir d'un element essencial: la col·laboració i el diàleg entre administracions, i una manera de treballar basada en projectes concrets i voluntaris, sense imposicions a ningú. Aquells municipis que tinguin interès en una iniciativa hi podran participar, i amb el temps altres s'hi podran anar sumant si ho consideren útil.

En aquest sentit, també és important aclarir un aspecte que sovint genera dubtes. L'Àrea Metropolitana del Camp de Tarragona no cobrarà impostos ni es finançarà amb nous tributs a la ciutadania o participació dels mateixos. El model que s'està construint parteix de la idea de crear una estructura institucional lleugera, sostenible i amb un

cost molt assumible per als ajuntaments. L'objectiu és precisament el contrari del que alguns temen: evitar estructures pesades i apostar per una governança eficient, amb un impacte real i reconeixible per part de la ciutadania.

A partir d'aquest nucli estratègic, el model metropolità es desplegarà a través de tres grans instruments operatius.

El primer és l'Agència per a la Competitivitat del Camp de Tarragona, que ha de reforçar la promoció del territori, millorar la competitivitat econòmica, captar inversions i impulsar projectes estratègics. També ha de facilitar la planificació territorial compartida i l'accés a fons europeus per al desenvolupament del territori.

El segon instrument és la Comunitat de Residus, una estructura que ja existeix i que es vol reforçar perquè amplii les seves capacitats. L'objectiu és avançar cap a una gestió més eficient dels residus a escala metropolitana, ampliant les possibilitats d'actuació i incorporant progressivament els municipis que formen part del projecte metropolità.

El tercer pilar operatiu és l'Autoritat Territorial de la Mobilitat del Camp de Tarragona, un organisme previst per la legislació catalana amb una gran capacitat potencial d'actuació en l'àmbit de la mobilitat. L'aspiració és treballar amb ambició no només en la integració tarifària o la coordinació del transport públic, sinó també en nous projectes de mobilitat metropolitana vinculats a la innovació, la universitat i la cooperació entre municipis.

En paral·lel, s'està perquè el projecte pugui disposar en el futur d'un marc jurídic estable, amb una possible llei al Parlament de Catalunya que permeti donar seguretat jurídica i continuïtat a aquesta governança metropolitana.

Quan el projecte evolucioni cap a instruments executius, sí que hi haurà mecanismes de votació ponderada i presa de decisions entre les institucions participants. Però avui l'associació compleix una funció diferent: impulsar, coordinar i preparar el camí.

En definitiva, l'Àrea Metropolitana del Camp de Tarragona no és una nova estructura burocràtica. És una eina per organitzar millor el territori, coordinar esforços i aprofitar les oportunitats que tenim com a regió.

Perquè el Camp de Tarragona ja funciona cada dia com una realitat metropolitana: compartim mercat de treball, infraestructures, universitat, activitat industrial i projectes de futur. El que estem fent és, simplement, dotar-nos d'un espai de cooperació que ens permeti avançar junts amb més força i amb més visió de territori.

Tribuna

Proporcionalitat

En massa ocasions se'ns presenta 'el dubte legítim' sobre si determinades actuacions del poder són realment acceptables o són fora de la realitat i de la lògica recomanables, el tema, a més, té connotacions de caràcter polític, ben assenyalades, doncs repetidament podem veure com es prenen decisions, sense comptar amb una ciutadania, cada cop més llunyana dels centres de decisió i, de manera ben emblemàtica, veiem quan això incideix directament en el nostre propi model de vida, més del que es pugui sospitar.

En tota campanya electoral, les formacions partidistes fan 'discursos' on es plantegen els seus anhels de millora i on, repetidament, podem veure decàlegs de compromisos, si obtenen el vistiplau de la gent que els permetés ocupar parcel·les de decisió democràtica, malauradament, aquest disseny lògic, un cop s'han celebrat les votacions, massa vegades entren en via morta i el que és més greu, no solament s'incompleixen, sinó que fins i tot es fa tot el contrari al compromès, en un exercici de 'despotisme il·lustrat', tot pel poble, però sense el poble.

El que comento, no es dona només en les grans decisions dels líders de referència, sinó que la cosa també succeeix, en grau més baix, a tots els nivells de la nostra relació personals amb les administracions, on podem veure, repetidament, que les promeses queden en l'oblit, fins a la següent trobada electoral, en un efecte de cinisme compartit massa vegades repetitiu.

A títol d'exemple, fa unes setmanes, un client va venir al despatx 'esfereït' per què, per part del seu Ajuntament, l'amaçaven d'embargar-li el vehicle i la casa, en funció d'un deute que, un cop analitzat, no arribava als 100 €, en un exercici de 'desproporcionalitat' manifesta i on la coacció s'assenta a la nostra societat de manera molt perillosa. Ja sé que l'exemple pot ser extrem, però estic segur que més repetitiu del que podríem pensar.

Estem, agradi o no, davant unes administracions públiques, on 'la normativa' prima sobre el seny, malgrat que tots som, conscients que es va disparant la seva aplicació, col·locant-nos, a tots, en una desconfiança compartida, cada cop més difícil de recuperar.

Conseqüència del que esmento, amb lectures que es poden superar per la seva transcendència, però també en decisions fora de la mínima lectura pausada, ens col·loca en un espai, on tot és relatiu, si no et toca, però que es converteix en un drama personal, quan et converteixes en actor directe.

Suposo que és difícil, des de la tasca de governar, complir amb el compromès, quan s'arriba a determinades cotes de responsabilitat, però no estaria de més plantejar sortides al respecte, perquè aquesta no fos un dèficit insalvable per una col·lectivitat que no es vol veure sorpresa i superada per un món complicat i difícil, on res és veritat obsoleta i on es fa difícil comprendre moltes de les decisions globals, però també locals que es van produint.

No sé si tornar a la proporcionalitat pot ser una opció de futur, però, en tot cas, si almenys a tenir-la en compte a l'hora de fer, amb garanties, mínimes de futur, on la lògica pugui mantenir una mínima presència.

Lluís Badia
Advocat

Tot és relatiu si no et toca, però es converteix en un drama personal quan et converteixes en actor directe